

برای اقبال کم درآمد به ویژه کم درآمدی ساکن شهرها که به حاشیه رانده می شوند برنامه ریزی انجام دادیم. البته ممکن است این اقدامات را برای افرادی که از بیرون می آیند هم در نظر بگیریم.

❖ یعنی تولید مسکن ارزان قیمت در زمین های دولتی را در دستور کار دارید؟

بله اما به هر صورت این کار موانعی نیز دارد. این افراد چون هزینه ساخت و گذاری را ندارند باید به نحوی با آن ها رفتار کنیم که هم فکر نکنند چون از قشر ضعیف جامعه هستند، اگر خود را به کلان شهرها برسانند، می توانند مسکن رایگان دریافت کنند. هم اینکه این فرصت و امکان برایشان فراهم شود که بتوانند حداقل صاحب یک سرپناه شوند. ما بیشتر به دنبال این هستیم که حتی امکان این واحدها به صورت استیجاری در اختیار اقبال کم درآمد قرار گیرد و این افراد بتوانند از این واحدها با یک اجاره معقول و منطقی که متناسب با سطح درآمدشان است استفاده کنند.

❖ پس قرار است با برنامه ریزی های صورت گرفته، از زمین های دولتی برای ساخت مسکن ارزان قیمت استفاده شود؟

بله صددرصد. ما در حال حاضر برای تمامی استان و شهرها به ویژه کلان شهرها و شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت که بیشترین حساسیت ها بر روی آن ها است برنامه داریم چون در نگاه به بحران حاشیه نشینی می بینید که این مشکل در تمامی شهرها رخ نمی دهد و شهرهای کوچک اصلاً از جنسی نیستند که بخواهد حاشیه نشینی در آن ها شکل بگیرد اما شهرهای بزرگ و کلان شهرها که استعداد حاشیه نشینی را دارند، در اولویت قرار گرفته اند و امروز در حال رفت و برگشت با دولت هستیم که تأمین منابع مالی و تسهیلات بانکی این کار مشخص شود.

❖ چگونه می توان برای مدیریت زمین از بسته های تشویقی و تنبیهی استفاده کرد که به طبع آن مشکلات زمین های بی سند یا قولنامه ای حل شود؟

سیاست های ما در خصوص این بافت ها این است که در ابتدا با همکاری وزارت راه و شهرسازی و شهرداری ها برای این مناطق طرح تهیه شود و از آنجا که بافت های حاشیه ای با نظامات شهرسازی شکل نگرفته است، برای انطباق و شباهت دادن حداقلی آن ها به یک بافت شهری و به سازی و نوسازی آن ها باید طرح هایی تهیه شود که پس از تصویب، وضع موجود را با این طرح ها منطبق کنیم. در این شیوه هر کسی با این طرح ها انطباق پیدا کند در صورتی که زمین محل سکونتش از اراضی دولتی باشد، سند دریافت می کند. پس از دریافت سند است که آن ها دارای هویت می شوند و می توانند پروانه دریافت کرده و از دولت وام بگیرند، چون سالانه دولت ۳۰۰ هزار فقره وام ۵۰ میلیون تومانی به ساکنین این بافت ها اختصاص می دهد که با این شیوه دریافت وام برای این

که اطلاعات زمین به صورت کامل بر روی سیستم آن ها نمایش داده می شود و شخص مأمور مکلف است روزانه از اراضی بازدید کرده و نسبت به هر گونه تصرفات و تجاوزهای احتمالی واکنش نشان دهد.

البته پیش از این هم بحث حفاظت از اراضی مطرح بود ولی در سیستم قبلی اگر مأمور در محل ملک حاضر نمی شد برای ما قابل درک نبود در حالی که در این سیستم جدید تا زمانی که فرد در محل قرار نگیرد سیستم به او اجازه دسترسی و وارد کردن گزارش را نمی دهد. هم زمان با این اتفاق نرم افزاری که تصور می کنیم کیفیت نظارت ما را بسیار بالا برده است، هر گونه کوتاهی در عملکرد به سرعت خود را نشان می دهد. از دیگر اقداماتی که برای حفاظت از این اراضی صورت گرفته، ایجاد یگان حفاظت در سازمان ملی زمین و مسکن است. این یگان بر اساس مجوز مراجع رسمی تأسیس شد تا مشکلات ما در حوزه حفاظت از اراضی و املاک را کم کند چرا که تا به امروز مأموران ما برای پیشگیری، نظارت و جلوگیری از تصرف زمین های دولتی ابتدا باید به پاسگاه ها و کلانتری ها مراجعه می کردند و از نیروی انتظامی درخواست نیرو می کردند تا بتوانند جلوی تصرفات غیر مجاز و تجاوز به زمین های دولتی را بگیرند.

❖ در صحبت های تان به این نکته اشاره کردید که بخش عمده ای از زمین های حاشیه ای شهر مشهد موقوفه و یا شخصی هستند، آیا آماری دقیق از زمین های دولتی در حاشیه شهر مشهد و دیگر کلان شهرها در اختیار دارید؟

در بعضی شهرها دولت هیچ زمینی ندارد و البته بالعکس آن هم در برخی شهرها ۱۰۰ درصد اراضی موجود در حریم شهرها دولتی است. به عنوان مثال در تهران بعضی نقاط وجود دارد که با وجود قرار نداشتن در برنامه ریزی های شهری باز هم می تواند در معرض تصرفات قرار گیرد، اما قسمت هایی که الان در پایتخت به عنوان سکونتگاه های غیر رسمی شناخته می شوند عمدتاً زمین های دولتی نیستند. این زمین ها که بیشتر در قسمت های جنوبی شهر قرار گرفته اند عموماً کاربری کشاورزی دارند و به دلیل قیمت ارزانی که دارند به عنوان سکونتگاهی برای حاشیه نشینان استفاده می شوند.

❖ آیا از ظرفیت زمین های دولتی برای تولید مسکن استفاده کرده اید؟ یعنی به جای این که مردم به صورت غیر قانونی اراضی ملی را تصرف کنند، دولت خودش این اراضی را در حاشیه شهر مدیریت کند؟

در نگاه به آینده معتقدیم که برنامه ریزی های بخش مسکن باید با نگاه تأمین مسکن اقبال کم درآمد در نقاط اولیه صورت بگیرد، اگر ما برای این افراد در شهرهای مادر و کلان شهرها مسکن تدارک ببینیم درست مثل این است که برخلاف سیاست های کلی کشور که مدنظر دولت است و بر تثبیت جمعیت در نقاط اولیه تأکید دارد، به جای انتقال کار و فعالیت به این مناطق، برای ساکنین آن فرش قرمز در کلان شهرها پهن کنیم و به نحوی حمایت و استقبال خود را از مهاجرت اعلام کنیم. با این اوصاف اما نخواستیم به این بحث بی توجه باشیم و

معتقدیم که
برنامه ریزی های
بخش مسکن باید با
نگاه تأمین مسکن
اقبال کم درآمد
در نقاط اولیه
صورت بگیرد، اگر
ما برای این افراد
در شهرهای مادر
و کلان شهرها
مسکن تدارک
ببینیم درست
مثل این است
که فرش قرمز
در کلان شهرها
پهن کنیم